

Eksamen

11.11.2022

REA3012 Kjemi 2



Nynorsk

Eksamensinformasjon					
Eksamenstid	5 timar. Del 1 skal leverast inn etter 2 timar. Del 2 skal leverast inn seinast etter 5 timar. Du kan begynne å løyse oppgåvene i Del 2 når som helst, men du kan ikkje bruke hjelpemiddel før etter 2 timar – etter at du har levert svara for Del 1.				
Hjelpemiddel	Del 1: Skrivesaker, passar, linjal og vinkelmålar Del 2: Alle hjelpemiddel er tillatne, bortsett frå ope internett og andre verktøy som kan brukast til kommunikasjon. Når du bruker nettbaserte hjelpemiddel under eksamen, har du ikkje lov til å kommunisere med andre. Samskriving, chat og andre måtar å utveksle informasjon med andre er ikkje tillate.				
Bruk av kjelder	Dersom du bruker kjelder i svaret ditt, skal du alltid føre dei opp på ein slik måte at lesaren kan finne fram til dei. Du skal føre opp forfattar og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrifter eller sitat frå internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.				
Vedlegg	1 Tabeller og formler i kjemi – REA3012 Kjemi 2 (versjon 29.10.2018) 2 Eige svarskjema for oppgåve 1				
Vedlegg som skal leverast inn	Vedlegg 2: Eige svarskjema for oppgåve 1 finn du lengst bak i oppgåvesettet.				
Informasjon om fleirvalsoppgåva	Oppgåve 1 har 20 fleirvalsoppgåver med fire svaralternativ: A, B, C og D. Det er berre eitt riktig svaralternativ for kvar fleirvalsoppgåve. Blankt svar er likeverdig med feil svar. Dersom du er i tvil, bør du derfor skrive det svaret du meiner er mest korrekt. Du kan berre svare med eitt svaralternativ. Eksempel Denne sambindinga vil addere brom: A benzen B sykloheksen C propan-2-ol D etyletanat Dersom du meiner at svar B er korrekt, skriv du «B» på svarskjemaet i vedlegg 2.				

Eksamen REA3012 Side 2 av 56

	Skriv svara for oppgåve 1 på eige svarskjema i vedlegg 2, som ligg heilt til sist i oppgåvesettet. Svarskjemaet skal rivast laus frå oppgåvesettet og leverast inn. Du skal altså ikkje levere inn sjølve eksamensoppgåva med oppgåveteksten.
Kjelder	Sjå kjeldeliste side 53. Andre grafar, bilete og figurar: Utdanningsdirektoratet.
Informasjon om vurderinga	Karakteren ved sluttvurderinga blir fastsett etter ei heilskapleg vurdering av eksamenssvaret.
	Dei to delane av svaret, Del 1 og Del 2, blir vurderte under eitt.
	Sjå eksamensrettleiinga med kjenneteikn på måloppnåing til sentralt gitt skriftleg eksamen. Eksamensrettleiinga finn du på nettsidene til Utdanningsdirektoratet.

Eksamen REA3012 Side 3 av 56

Del 1

Oppgåve 1 Fleirvalsoppgåver

Skriv svara for oppgåve 1 på eige svarskjema i vedlegg 2.

(Du skal altså ikkje levere inn sjølve eksamensoppgåva med oppgåveteksten.)

a) Uorganisk analyse

Eit grønt salt blir løyst i vatn. Løysninga blir farga lysgrøn.

Kva reagens vil ikkje gi fargereaksjon med kationet i denne løysninga?

- A dimetylglyoksim
- B ammoniakk, NH₃(aq)
- C gult blodlutsalt, K₄Fe(CN)₆(aq)
- D kaliumjodid, KI(aq)

b) Uorganisk analyse

Eit kvitt salt løyser seg fullstendig i vatn. Løysninga blir fordelt på to reagensrøyr.

- Til det eine reagensrøyret blir det tilsett litt syre-base-indikator, BTB. Løysninga blir grøn.
- Til det andre reagensrøyret blir det tilsett litt saltsyre, HCl. Det blir observert felling.

Kva for eit av alternativa nedanfor kan vere det kvite saltet?

- A Ca(OH)₂
- B $Pb(NO_3)_2$
- C CuCl₂
- D Na₂CO₃

c) Bufferløysningar

Det blir løyst 1,0 mol av eit salt i 1 liter 0,5 mol/L saltsyre, HCl(aq). Løysninga blir ein buffer.

Kva salt blei løyst i saltsyra?

- A Na₂CO₃
- B NaHSO₄
- C Ca(OH)₂
- D NH₄CI

Eksamen REA3012 Side 4 av 56

d) Bufferløysningar

Kva blanding av stoff løyst i vatn kan gi ei bufferløysning?

- A KOH og NaCl
- B NH₄Cl og NaOH
- C CaCl₂ og NaHSO₄
- D CH₃OH og CH₃COOH

e) Bufferløysningar

Til ei bufferløysning blir det tilsett nokre dropar saltsyre, HCl(aq).

Kva påstand er riktig om konsentrasjonen til den basiske komponenten, [base], og den sure komponenten, [syre], i bufferløysninga?

- A Verken [base] eller [syre] blir endra, sidan løysninga er ein buffer.
- B [Base] aukar og [syre] avtek.
- C Både [syre] og [base] aukar.
- D [Base] avtek, mens [syre] aukar.

f) Bufferløysningar

Ei bufferløysning har større kapasitet mot sur side enn mot basisk side.

Kva påstand er riktig om pH i løysninga?

- A pH er lik p K_a .
- B pH er mindre enn p K_a .
- C pH er større enn p K_a .
- D Det er ikkje mogleg å vite når ein ikkje kjenner p K_a til syra og konsentrasjonane til bufferkomponentane.

g) Organisk syntese

Metanal reagerer med oksygen og gir metansyre slik reaksjonslikninga viser:

Vurder to påstandar om denne reaksjonen:

- 1 Oksygen blir oksidert.
- 2 30 g metanal kan maksimalt gi 30 g metansyre i denne reaksjonen.

Er nokon av påstandane riktige?

- A Berre påstand 1 er riktig.
- B Berre påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandane er riktige.
- D Nei, begge påstandane er feil.

Eksamen REA3012 Side 5 av 56

h) Organisk syntese

Propan-2-ol blir oksidert.

Kva reagens vil produktet reagere med?

- A 2,4-dinitrofenylhydrazin
- B ei metta løysning av NaHCO₃
- C kromsyrereagens
- D bromreagens

i) ¹H-NMR

Ein alkohol har kjemisk formel $C_5H_{12}O$. Kva for ein av dei fire alkoholane vil ha 4 ulike hydrogenmiljø i eit 1H -NMR-spekter? Vel eitt av svaralternativa A – D.

Α

В

С

D

j) Redoksreaksjonar

Vurder to påstandar om oksidasjon og/eller reduksjon:

- 1 Oksidasjonsmiddel er forbindelsar som tek opp elektron.
- 2 Kation blir oksiderte ved katoden.

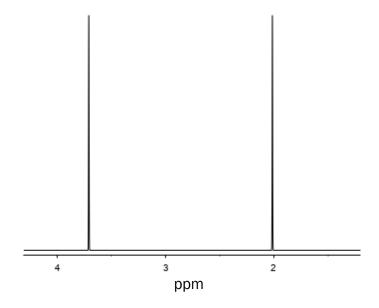
Er nokon av påstandane riktige?

- A Berre påstand 1 er riktig.
- B Berre påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandane er riktige.
- D Nei, begge påstandane er feil.

Eksamen REA3012 Side 6 av 56

k) ¹H-NMR

Ein alkohol og ei karboksylsyre reagerer og dannar ein ester. Figur $\bf 1$ viser $\bf ^1H$ -NMR-spekteret til esteren.



Figur 1

Kva stoff har reagert?

- A metansyre og propanol
- B etansyre og etanol
- C metanol og etansyre
- D etanol og etansyre

I) Enzym

Maleinsyre reagerer og gir fumarsyre, slik figur 2 viser.

Figur 2

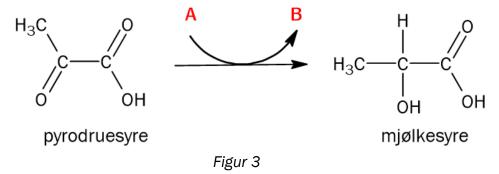
Kva slags type enzym deltek i denne reaksjonen?

- A isomerase
- B kinase
- C reduktase
- D peptidase

Eksamen REA3012 Side 7 av 56

m) Biokjemi

Pyrodruesyre er eit viktig molekyl i biokjemiske reaksjonar og kan reagere til mjølkesyre (sjå figur 3).



Vurder to påstandar om denne reaksjonen:

- 1 Reaksjonen frå pyrodruesyre til mjølkesyre er ein redoksreaksjon.
- 2 Forbindelse A er NAD+.

Er nokon av påstandane riktige?

- A Berre påstand 1 er riktig.
- B Berre påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandane er riktige.
- D Nei, begge påstandane er feil.

n) Oksidasjonstal

Kva er oksidasjonstalet til klor i klortrifluoridoksid, CIF₃O?

- A -1
- B +3
- C +5
- D +7

o) Redoksreaksjonar

Kva for ein av følgjande redoksreaksjonar er spontan?

- A $Cu^+(aq) + Fe^{2+}(aq) \rightarrow Cu(s) + Fe^{3+}(aq)$
- B $2Ag(s) + Cu^{2+}(aq) \rightarrow 2Ag^{+}(aq) + Cu(s)$
- C $Sn^{2+}(aq) + Cu^{2+}(aq) \rightarrow Sn^{4+}(aq) + Cu(s)$
- D $2Fe^{3+}(aq) + Hg_2^{2+}(aq) \rightarrow 2Fe^{2+}(aq) + 2Hg^{2+}(aq)$

Eksamen REA3012 Side 8 av 56

p) Korrosjon

Vurder to påstandar om korrosjon:

- 1 Korrosjon er uønskt reduksjon av metall.
- 2 Sink kan vere offeranode for jern.

Er nokon av påstandane riktige?

- A Berre påstand 1 er riktig.
- B Berre påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandane er riktige.
- D Nei, begge påstandane er feil.

q) Redoksreaksjonar

Kva er oksidasjonsmiddelet i denne reaksjonen: $Ce^{4+} + Fe^{2+} \rightarrow Ce^{3+} + Fe^{3+}$

- A Ce⁴⁺
- B Fe²⁺
- C Ce³⁺
- D Fe³⁺

r) Titrering

For å finne innhaldet av jern-ion i ei løysning titrerer vi ho med ei 0,0200 mol/L løysning med kaliumpermanganat, KMnO4(aq):

$$MnO_4^- + 5Fe^{2+} + 8H^+ \rightarrow Mn^{2+} + 5Fe^{3+} + 4H_2O$$

Det går med 20,0 mL før endepunktet til titreringa er nådd.

Kor mange mol Fe²⁺ er det i prøveløysninga?

- A 0,000100
- B 0,000400
- C 0,000800
- D 0,00200

Eksamen REA3012 Side 9 av 56

s) Elektrokjemi

Kva er cellepotensialet, E_{celle} , i ei galvanisk celle der totalreaksjonen kan skrivast slik:

$$Cu^{2+}(aq) + Mg(s) \rightarrow Cu(s) + Mg^{2+}(aq)$$

A -2,71 V

B -2,33 V

C +2,33 V

D +2,71 V

t) Polymerar

Figur 4 viser eit utsnitt av ein polymer. Polymeren er ein kondensasjonspolymer.

Kva er monomeren til denne polymeren?

A propansyre

B propan-1,2-diol

C 2-hydroksypropansyre

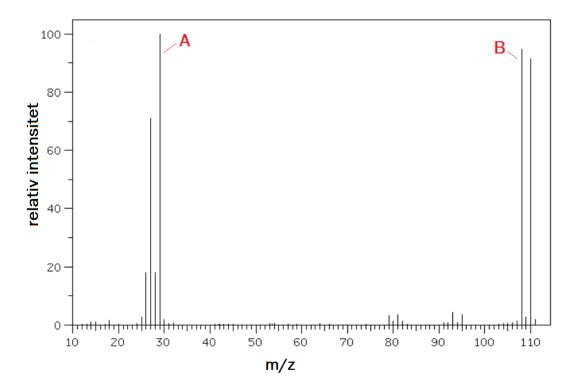
D 3-hydroksypropansyre

Eksamen REA3012 Side 10 av 56

Oppgåve 2

- a) Organiske reaksjonar
 - 1 Brom-etan kan reagere til etanol slik reaksjonslikninga viser:

- Kva er forbindelse 1 og forbindelse 2?
- Kva type organisk reaksjon er dette?
- 2 Korleis kan du på skulelaboratoriet vise at reaksjonen har funne stad?
- Figur 5 nedanfor viser MS-spekteret til brom-etan. Kva er fragmentiona som er markerte med A og B?



Figur 5

Eksamen REA3012 Side 11 av 56

b) Uorganisk analyse

Her er ei liste med salt:

- KOH
- NaNO₃
- NH₄CI
- BaCl₂
- MgSO₄
- CuSO₄
- NaHSO₄

Ei saltblanding består av to av salta på lista.

Begge salta er kvite, og saltblandinga løyser seg fullstendig i vatn. Ei vassløysning av saltblandinga gir gul farge med BTB.

Kva to salt frå lista kan du sjå vekk frå så langt? Grunngi svaret ditt.

2 Til litt av den tørre saltblandinga dryper vi nokre dropar NaOH(aq). Det blir ikkje gjort nokon observasjonar (lukt).

Forklar kva salt frå lista du kan sjå vekk frå på bakgrunn av denne observasjonen.

Kva salt veit du no at det er i saltblandinga?

Forklar korleis du på skulelaboratoriet kan finne ut kva det siste saltet i blandinga er.

c) Bufferløysningar

- Forklar korleis det er mogleg å lage ei bufferløysning med pH lik 4,76 ved å tilsetje fast natriumacetat, NaCH₃COO(s), til saltsyre, HCl(aq).
- 2 Ein eddiksyre-acetat-buffer blir laga slik: 1 liter 1 mol/L saltsyre, HCl(aq), blir tilsett fast natriumacetat, $NaCH_3COO(s)$, til pH i løysninga blir lik p K_a .

Kor mange mol NaCH₃COO er tilsett?

3 Forklar kvifor bufferkapasiteten til sur og basisk side er lik.

Eksamen REA3012 Side 12 av 56

Del 2

Oppgåve 3

Tannkrem inneheld ulike typar ingrediensar som har ulik funksjon.

- a) Stoffet mentol (sjå figur 6) blir brukt som tilsetjing for lukt og smak i tannkrem.
 - Teikn av figur 6 i svaret ditt og marker alle kirale senter i molekylet.
- b) Eddiksyreesteren av mentol, mentyletanat, luktar peppermynte og kan framstillast i reaksjon mellom mentol og etansyre (eddiksyre).
 - Fullfør reaksjonslikninga:

$$H_3C$$
 OH CH_3 Mentol, $C_{10}H_{20}O$

Figur 6

- Kva type organisk reaksjon er danninga av mentyletanat?
- c) Sorbitol blir brukt som søtingsmiddel i tannkrem. Sorbitol kan framstillast biokjemisk frå glukose, som vist i figur 7. Sorbitol kan vidare gjerast om til fruktose.

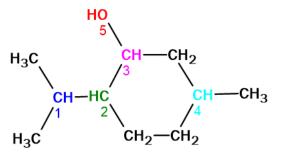
I reaksjon 1 inngår NADP+ og NADPH + H+, og i reaksjon 2 inngår NAD+ og NADH + H+. Forklar kva A, B, C og D er i desse reaksjonane.

Eksamen REA3012 Side 13 av 56

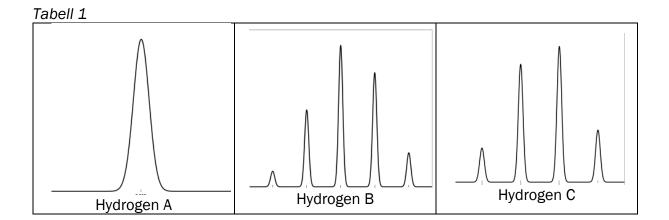
d) Figur 8 viser forbindelsane cocamidpropylbetain, CAPB, og natriumlaurylsulfat, SLS.

- Kva funksjon har desse stoffa i tannkrem?
- I kva slags andre kosmetiske produkt kan ein forvente å finne desse stoffa?
- e) ¹H-NMR-spekteret til mentol er komplisert fordi signala til fleire ulike hydrogenatom har kjemisk skift i same område. Spektera i denne oppgåva viser berre signal frå enkelte hydrogenatom.

Dei tre figurane i tabell 1 viser signala til <u>tre</u> av dei ulike hydrogenatoma som er markerte med farge og tal mentolmolekylet i figur 9.



Figur 9



Kva tre hydrogenatom gir dei ulike signala? Grunngi svaret ditt.

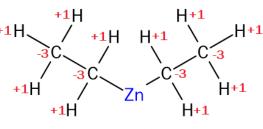
Eksamen REA3012 Side 14 av 56

Oppgåve 4

Sink er eit viktig grunnstoff og har mange ulike bruksområde.

a) Forbindelsen dietylsink (sjå figur 10) blir brukt i organisk syntese. Bindinga mellom karbon og sink er ei polar kovalent binding.

På figuren er oksidasjonstala til hydrogen og karbon teikna inn.



Figur 10

Bruk informasjonen i figuren og finn oksidasjonstalet til sink.

- b) Ein løysning inneheld eitt eller to av desse iona: Ag+, Zn²+ eller Ba²+. Forklar korleis du vil gå fram på skulelaboratoriet for å finne ut kva for nokre av desse iona som er i løysninga.
- c) Vi bruker denne metoden for å finne innhaldet av sink i ei legering: 1,00 g av legeringa blir løyst i varm fortynna salpetersyre. Løysninga blir nøytralisert med NaOH(aq), overført til ein 100 mL målekolbe og tilsett destillert vatn opp til merket for 100 mL.

25,0 mL av denne løysninga blir overført til ein titreringskolbe, tilsett 10 mL ammonium/ammoniakk-buffer og titrert med ein løysning EDTA.

Det går med 39,3 mL 0,0200 mol/L EDTA før endepunktet for titreringa er nådd.

Berekn masseprosenten av sink i legeringa.

d) Sinkmetall blir framstilt ved elektrolyse av vassløysningar med sinksulfat.

Berekn utbytet i prosent av teoretisk mogleg utbyte ved ein slik elektrolyse når straumstyrken er 15 A, tida er 12 minutt og det blir danna 2,7 g sink.

e) 55 % av all sink som blir produsert, blir brukt til korrosjonsbeskyttelse av jern.

Gjenstandar av jern blir dyppa i smelta sink. Sink reagerer deretter med oksygen, vatn og karbondioksid i lufta og dannar eit ytre beskyttande lag, slik reaksjonslikninga nedanfor viser.

$$10Zn(s) + 5O_2(g) + 4CO_2(g) + 6H_2O(I) \rightarrow 2Zn_5(OH)_6(CO_3)_2(s)$$

Skriv oksidasjonstal på alle atoma. Vis kva som blir oksidert, og kva som blir redusert, og gjer greie for elektronbalanse og massebalanse.

Eksamen REA3012 Side 15 av 56

Oppgåve 5

Forbindelsen hydrazin, N₂H₄, er ein uorganisk forbindelse og blir brukt til ulike formål i kjemisk industri.

a) Hydrazin blir framstilt i reaksjon med hydrogenperoksid, H_2O_2 , slik den balanserte reaksjonslikninga viser.

$$2NH_3 + H_2O_2 \rightarrow N_2H_4 + 2H_2O$$

- Kva blir oksidert i denne reaksjonen?
- Kva er oksidasjonsmiddelet?

b) Vi kan finne innhaldet av hydrazin i vassløysningar ved bruk av kolorimetrisk analyse.

Bruk informasjonen i tabell 2 og finn innhaldet i den ukjende prøva i mmol/L.

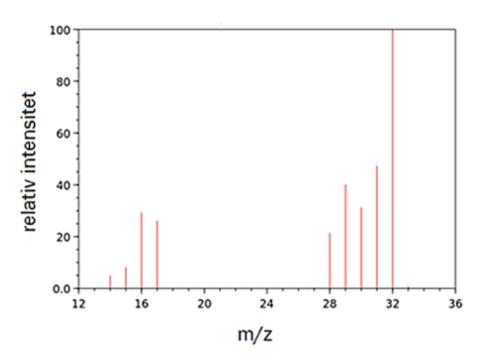
Tabell 2

Konsentrasjon mg per mL	Absorbans	
0,4	0,0706	
0,8	0,135	
1,2	0,200	
2,0	0,329	
2,8	0,458	
3,6	0,587	
Ukjend	0,406	

Forklar kvifor denne reaksjonen er ein kondensasjonsreaksjon.

Eksamen REA3012 Side 16 av 56

- d) Figur 12 viser massespekteret til hydrazin.
 - Skriv strukturen til fragmentet som gir toppen ved m/z = 32.
 - Teikn ein figur som viser fragmentering som gir fragmentet med m/z = 31.
 - Teikn ein figur som viser fragmentering som gir fragmentet med m/z = 16.



Figur 12

e) Hydrazin oppløyst i vatn kan brukast i brenselceller. Figur 13 på neste side viser ei slik brenselcelle.

Halvreaksjonane kan skrivast slik:

Oksidasjon: $N_2H_4 + 40H^- \hookrightarrow N_2 + 4H_2O + 4e^-$

 $E_{\text{oksidasjon}}^{0} = +1,16 \text{ V}$

Reduksjon: $O_2 + 2H_2O + 4e^- \leftrightarrows 4OH^-$

 $E_{\text{reduksjon}}^0 = +0,40 \text{ V}$

Totalreaksjonen blir

$$N_2H_4 + O_2 \leftrightarrows N_2 + 2H_2O$$

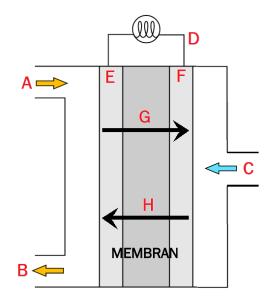
Eksamen REA3012 Side 17 av 56

Elektrona går gjennom den ytre leiaren markert med D på figur 13.

Gjennom membranen passerer vatn og hydroksidion, kvar sin veg.

Stoffa ved ${\color{red} B}$ på figuren er ei blanding av nitrogen, N_2 , og vatn.

- Kva er A, C, G og H? Du treng ikkje å grunngi svaret.
- Kva er anode i cella: E eller F? Grunngi svaret.
- Berekn cellepotensialet i denne cella.



Figur 13

Eksamen REA3012 Side 18 av 56

Bokmål

DUNIIIai	
Eksamensinf	ormasjon
Eksamenstid	5 timer. Del 1 skal leveres inn etter 2 timer. Del 2 skal leveres inn senest etter 5 timer. Du kan begynne å løse oppgavene i Del 2 når som helst, men du kan ikke bruke hjelpemidler før etter 2 timer – etter at du har levert svarene for Del 1.
Hjelpemiddel	Del 1: Skrivesaker, passer, linjal og vinkelmåler Del 2: Alle hjelpemidler er tillatt, bortsett fra åpent internett og andre verktøy som kan brukes til kommunikasjon. Når du bruker nettbaserte hjelpemiddel under eksamen, har du ikke lov til å kommunisere med andre. Samskriving, chat og andre måter å utveksle informasjon med andre er ikke tillatt.
Bruk av kilder	Dersom du bruker kilder i svaret ditt, skal du alltid oppgi dem på en slik måte at leseren kan finne fram til dem. Du skal føre opp forfatter og fullstendig tittel på både lærebøker og annan litteratur. Dersom du bruker utskrift eller sitat fra internett, skal du føre opp nøyaktig nettadresse og nedlastingsdato.
Vedlegg	1 Tabeller og formler i kjemi – REA3012 Kjemi 2 (versjon 29.10.2018) 2 Eget svarskjema for oppgave 1
Vedlegg som skal leveres inn	Vedlegg 2: Eget svarskjema for oppgave 1 finner du bakerst i oppgavesettet.
Informasjon om flervalgsoppgaven	Oppgave 1 har 20 flervalgsoppgaver med fire svaralternativ: A, B, C og D. Det er bare ett riktig svaralternativ for hver flervalgsoppgave. Blankt svar er likeverdig med feil svar. Dersom du er i tvil, bør du derfor skrive det svaret du mener er mest korrekt. Du kan bare svare med ett svaralternativ. Eksempel Denne forbindelsen vil addere brom: A benzen B sykloheksen C propan-2-ol D etyletanat Dersom du mener at svar B er korrekt, skriver du «B» på svarskjemaet i vedlegg 2.

Eksamen REA3012 Side 19 av 56

	Skriv svarene for oppgave 1 på eget svarskjema i vedlegg 2, som ligger helt til sist i oppgavesettet. Svarskjemaet skal rives løs fra oppgavesettet og leveres inn. Du skal altså ikke levere inn selve eksamensoppgaven med oppgaveteksten.
Kilder	Se kildeliste side 53. Andre grafer, bilder og figurer: Utdanningsdirektoratet.
Informasjon om vurderinga	Karakteren ved sluttvurderingen blir fastsatt etter en helhetlig vurdering av besvarelsen.
	Dei to delane av svaret, Del 1 og Del 2, blir vurderte under ett.
	Se eksamensveiledningen med kjennetegn på måloppnåelse til sentralt gitt skriftlig eksamen. Eksamensveiledningen finner du på Utdanningsdirektoratets nettsider.

Eksamen REA3012 Side 20 av 56

Del 1

Oppgave 1 Flervalgsoppgaver

Skriv svarene for oppgave 1 på eget svarskjema i vedlegg 2.

(Du skal altså ikke levere inn selve eksamensoppgaven med oppgaveteksten.)

a) Uorganisk analyse

Et grønt salt blir løst i vann. Løsningen blir farget lysgrønn.

Hvilket reagens vil ikke gi fargereaksjon med kationet i denne løsningen?

- A dimetylglyoksim
- B ammoniakk, NH₃(aq)
- C gult blodlutsalt, K₄Fe(CN)₆(aq)
- D kaliumjodid, KI(aq)

b) Uorganisk analyse

Et hvitt salt løser seg fullstendig i vann. Løsningen blir fordelt på to reagensrør.

- Til det ene reagensrøret blir det tilsatt litt syre-base-indikator, BTB. Løsningen blir grønn.
- Til det andre reagensrøret blir det tilsatt litt saltsyre, HCl. Det blir observert felling.

Hvilket av alternativene nedenfor kan være det hvite saltet?

- A Ca(OH)₂
- B Pb(NO₃)₂
- C CuCl₂
- D Na₂CO₃

c) Bufferløsninger

Det blir løst 1,0 mol av et salt i 1 liter 0,5 mol/L saltsyre, HCl(aq). Løsningen blir en buffer.

Hvilket salt ble løst i saltsyren?

- A Na₂CO₃
- B NaHSO₄
- C $Ca(OH)_2$
- D NH₄CI

Eksamen REA3012 Side 21 av 56

d) Bufferløsninger

Hvilken blanding av stoffer løst i vann kan gi en bufferløsning?

- A KOH og NaCl
- B NH₄Cl og NaOH
- C CaCl₂ og NaHSO₄
- D CH₃OH og CH₃COOH

e) Bufferløsninger

Til en bufferløsning blir det tilsatt noen dråper saltsyre, HCl(aq).

Hvilken påstand er riktig om konsentrasjonen til den basiske komponenten, [base], og den sure komponenten, [syre], i bufferløsningen?

- A Hverken [base] eller [syre] blir endret, siden løsningen er en buffer.
- B [Base] øker og [syre] avtar.
- C Både [syre] og [base] øker.
- D [Base] avtar, mens [syre] øker.

f) Bufferløsninger

En bufferløsning har større kapasitet mot sur side enn mot basisk side.

Hvilken påstand er riktig om pH i løsningen?

- A pH er lik p K_a .
- B pH er mindre enn p K_a .
- C pH er større enn p K_a .
- D Det er ikke mulig å vite når en ikke kjenner p K_a til syren og konsentrasjonene til bufferkomponentene.

g) Organisk syntese

Metanal reagerer med oksygen og gir metansyre slik reaksjonsligningen viser:

$$2HCHO + O_2 \rightarrow 2HCOOH$$

Vurder to påstander om denne reaksjonen:

- 1 Oksygen blir oksidert.
- 2 30 g metanal kan maksimalt gi 30 g metansyre i denne reaksjonen.

Er noen av påstandene riktige?

- A Bare påstand 1 er riktig.
- B Bare påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandene er riktige.
- D Nei, begge påstandene er feil.

Eksamen REA3012 Side 22 av 56

h) Organisk syntese

Propan-2-ol oksideres.

Hvilket reagens vil produktet reagere med?

- A 2,4-dinitrofenylhydrazin
- B en mettet løsning av NaHCO₃
- C kromsyrereagens
- D bromreagens

i) ¹H-NMR

En alkohol har kjemisk formel $C_5H_{12}O$. Hvilken av de fire alkoholene vil ha 4 ulike hydrogenmiljøer i et 1H -NMR-spekter? Velg et av svaralternativene A – D.

Α

В

С

D

j) Redoksreaksjoner

Vurder to påstander om oksidasjon og/eller reduksjon:

- 1 Oksidasjonsmidler er forbindelser som tar opp elektroner.
- 2 Kationer blir oksiderte ved katoden.

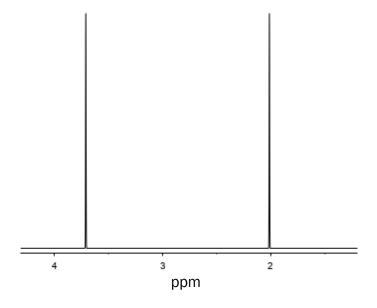
Er noen av påstandene riktige?

- A Bare påstand 1 er riktig.
- B Bare påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandene er riktige.
- D Nei, begge påstandene er feil.

Eksamen REA3012 Side 23 av 56

k) ¹H-NMR

En alkohol og en karboksylsyre reagerer og danner en ester. Figur 1 viser ¹H-NMR-spekteret til esteren.



Figur 1

Hvilke stoffer har reagert? (OBS: kun tre svaralternativer på denne oppgaven)

- A metansyre og propanol
- B etansyre og etanol
- C metanol og etansyre

I) Enzymer

Maleinsyre reagerer og gir fumarsyre, slik figur 2 viser.

Figur 2

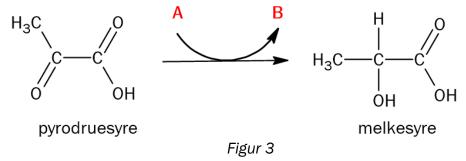
Hva slags type enzym deltar i denne reaksjonen?

- A isomerase
- B kinase
- C reduktase
- D peptidase

Eksamen REA3012 Side 24 av 56

m) Biokjemi

Pyrodruesyre er et viktig molekyl i biokjemiske reaksjoner og kan reagere til melkesyre (se figur 3).



Vurder to påstander om denne reaksjonen:

- 1 Reaksjonen fra pyrodruesyre til melkesyre er en redoksreaksjon.
- 2 Forbindelse A er NAD+.

Er noen av påstandene riktige?

- A Bare påstand 1 er riktig.
- B Bare påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandene er riktige.
- D Nei, begge påstandene er feil.

n) Oksidasjonstall

Hva er oksidasjonstallet til klor i klortrifluoridoksid, CIF₃O?

- A -1
- B +3
- C +5
- D +7

o) Redoksreaksjoner

Hvilken av følgende redoksreaksjoner er spontan?

- A $Cu^+(aq) + Fe^{2+}(aq) \rightarrow Cu(s) + Fe^{3+}(aq)$
- B $2Ag(s) + Cu^{2+}(aq) \rightarrow 2Ag^{+}(aq) + Cu(s)$
- C $\operatorname{Sn^{2+}(aq)} + \operatorname{Cu^{2+}(aq)} \rightarrow \operatorname{Sn^{4+}(aq)} + \operatorname{Cu(s)}$
- D $2Fe^{3+}(aq) + Hg_2^{2+}(aq) \rightarrow 2Fe^{2+}(aq) + 2Hg^{2+}(aq)$

Eksamen REA3012 Side 25 av 56

p) Korrosjon

Vurder to påstander om korrosjon:

- 1 Korrosjon er uønsket reduksjon av metaller.
- 2 Sink kan være offeranode for jern.

Er noen av påstandene riktige?

- A Bare påstand 1 er riktig.
- B Bare påstand 2 er riktig.
- C Begge påstandene er riktige.
- D Nei, begge påstandene er feil.

q) Redoksreaksjoner

Hva er oksidasjonsmiddelet i denne reaksjonen: $Ce^{4+} + Fe^{2+} \rightarrow Ce^{3+} + Fe^{3+}$

- A Ce⁴⁺
- B Fe²⁺
- C Ce³⁺
- D Fe³⁺

r) Titrering

For å finne innholdet av jern-ioner i en løsning titrerer vi den med en 0,0200 mol/L løsning med kaliumpermanganat, KMnO₄(aq):

$$MnO_4^- + 5Fe^{2+} + 8H^+ \rightarrow Mn^{2+} + 5Fe^{3+} + 4H_2O$$

Det går med 20,0 mL før endepunktet til titreringen er nådd.

Hvor mange mol Fe²⁺ er det i prøveløsningen?

- A 0,000100
- B 0,000400
- C 0.000800
- D 0,00200

Eksamen REA3012 Side 26 av 56

s) Elektrokjemi

Hva er cellepotensialet, E_{celle} , i en galvanisk celle der totalreaksjonen kan skrives slik:

$$Cu^{2+}(aq) + Mg(s) \rightarrow Cu(s) + Mg^{2+}(aq)$$

- A -2,71 V
- B -2,33 V
- C +2,33 V
- D +2,71 V

t) Polymerer

Figur 4 viser et utsnitt av en polymer. Polymeren er en kondensasjonspolymer.

Hva er monomeren til denne polymeren?

- A propansyre
- B propan-1,2-diol
- C 2-hydroksypropansyre
- D 3-hydroksypropansyre

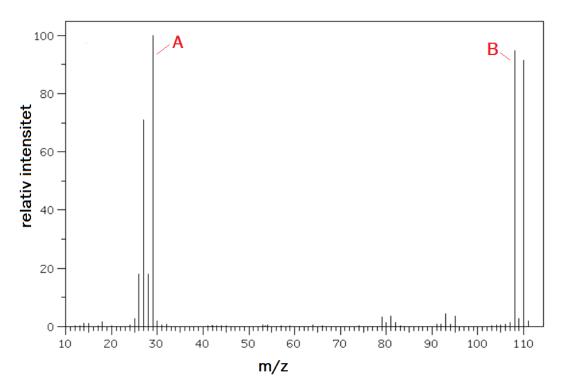
Eksamen REA3012 Side 27 av 56

Oppgave 2

- a) Organiske reaksjoner
 - 1 Brom-etan kan reagere til etanol slik reaksjonsligningen viser:

$$CH_3CH_2Br + forbindelse 1 \rightarrow CH_3CH_2OH + forbindelse 2$$

- Hva er forbindelse 1 og forbindelse 2?
- Hvilken type organisk reaksjon er dette?
- 2 Hvordan kan du på skolelaboratoriet vise at reaksjonen har funnet sted?
- Figur 5 nedenfor viser MS-spekteret til brom-etan. Hva er fragmentionene som er markert med A og B?



Figur 5

Eksamen REA3012 Side 28 av 56

b) Uorganisk analyse

Her er en liste med salter:

- KOH
- NaNO₃
- NH₄CI
- BaCl₂
- MgSO₄
- CuSO₄
- NaHSO₄

En saltblanding består av to av saltene på listen.

Begge saltene er hvite, og saltblandingen løser seg fullstendig i vann. En vannløsning av saltblandingen gir gul farge med BTB.

Hvilke to salter fra listen kan du utelukke så langt? Begrunn svaret ditt.

2 Til litt av den tørre saltblandingen drypper vi noen dråper NaOH(aq). Det blir ikke gjort noen observasjoner (lukt).

Forklar hvilket salt fra listen du kan utelukke på bakgrunn av denne observasjonen.

Hvilket salt vet du nå at det er i saltblandingen?

Forklar hvordan du på skolelaboratoriet kan finne ut hva det siste saltet i blandingen er.

c) Bufferløsninger

- Forklar hvordan det er mulig å lage en bufferløsning med pH lik 4,76 ved å tilsette fast natriumacetat, NaCH₃COO(s), til saltsyre, HCl(aq).
- 2 En eddiksyre-acetat-buffer blir laget slik: 1 liter 1 mol/L saltsyre, HCl(aq), blir tilsatt fast natriumacetat, NaCH₃COO(s), til pH i løsningen blir lik p K_a .

Hvor mange mol NaCH₃COO er tilsatt?

3 Forklar hvorfor bufferkapasiteten til sur og basisk side er lik.

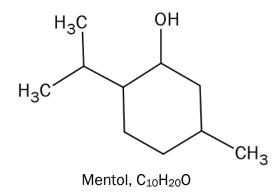
Eksamen REA3012 Side 29 av 56

Del 2

Oppgave 3

Tannkrem inneholder ulike typer ingredienser som har ulik funksjon.

- a) Stoffet mentol (se figur 6) blir brukt som tilsetning for lukt og smak i tannkrem.
 - Tegn av figur 6 i besvarelsen din og marker alle kirale sentre i molekylet.
- b) Eddiksyreesteren av mentol, mentyletanat, lukter peppermynte og kan framstilles i reaksjon mellom mentol og etansyre (eddiksyre).



Figur 6

Fullfør reaksjonsligningen:

- Hvilken type organisk reaksjon er dannelsen av mentyletanat?
- c) Sorbitol blir brukt som søtningsmiddel i tannkrem. Sorbitol kan framstilles biokjemisk fra glukose, som vist i figur 7. Sorbitol kan videre omdannes til fruktose.

I reaksjon 1 inngår NADP+ og NADPH + H+, og i reaksjon 2 inngår NAD+ og NADH + H+. Forklar hva A, B, C og D er i disse reaksjonene.

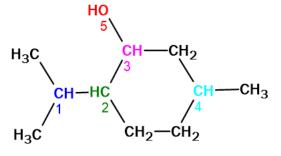
Eksamen REA3012 Side 30 av 56

d) Figur 8 viser forbindelsene cocamidpropylbetain, CAPB, og natriumlaurylsulfat, SLS.

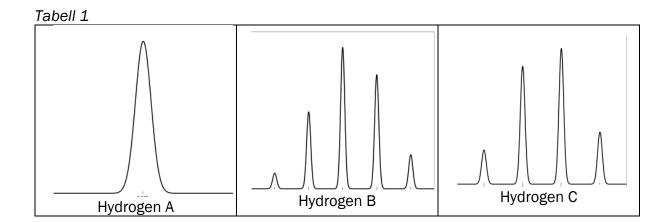
$$H_3$$
C N^+ $O^ O^ O^-$

- Hvilken funksjon har disse stoffene i tannkrem?
- I hva slags andre kosmetiske produkter kan man forvente å finne disse stoffene?
- e) ¹H-NMR-spekteret til mentol er komplisert fordi signalene til flere ulike hydrogenatomer har kjemisk skift i samme område. Spektrene i denne oppgaven viser bare signaler fra enkelte hydrogenatomer.

De tre figurene i tabell 1 viser signalene til <u>tre</u> av de ulike hydrogenatomene som er markert med farge og tall i mentolmolekylet i figur 9.



Figur 9



Hvilke tre hydrogenatomer gir de ulike signalene? Begrunn svaret ditt.

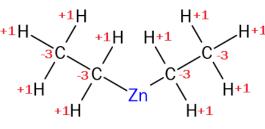
Eksamen REA3012 Side 31 av 56

Oppgave 4

Sink er et viktig grunnstoff og har mange ulike bruksområder.

a) Forbindelsen dietylsink (se figur 10) blir brukt i organisk syntese. Bindingen mellom karbon og sink er en polar kovalent binding.

På figuren er oksidasjonstallene til hydrogen og karbon tegnet inn.



Figur 10

Bruk informasjonen i figuren og finn oksidasjonstallet til sink.

- b) En løsning inneholder ett eller to av disse ionene: Ag+, Zn²+ eller Ba²+. Forklar hvordan du vil gå fram på skolelaboratoriet for å finne ut hvilke av disse ionene som er i løsningen.
- c) Vi bruker denne metoden for å finne innholdet av sink i en legering: 1,00 g av legeringen blir løst i varm fortynnet salpetersyre. Løsningen blir nøytralisert med NaOH(aq), overført til en 100 mL målekolbe og tilsatt destillert vann opp til merket for 100 mL.

25,0 mL av denne løsningen blir overført til en titreringskolbe, tilsatt 10 mL ammonium/ammoniakk-buffer og titrert med en løsning EDTA.

Det går med 39,3 mL 0,0200 mol/L EDTA før endepunktet for titreringen er nådd.

Beregn masseprosenten av sink i legeringen.

d) Sinkmetall blir framstilt ved elektrolyse av vannløsninger med sinksulfat.

Beregn utbyttet i prosent av teoretisk mulig utbytte ved en slik elektrolyse når strømstyrken er 15 A, tiden er 12 minutter og det blir dannet 2,7 g sink.

e) 55 % av all sink som blir produsert, blir brukt til korrosjonsbeskyttelse av jern. Gjenstander av jern blir dyppet i smeltet sink. Sink reagerer deretter med oksygen, vann og karbondioksid i luften og danner et ytre beskyttende lag, slik reaksjonsligningen nedenfor viser.

$$10Zn(s) + 5O_2(g) + 4CO_2(g) + 6H_2O(I) \rightarrow 2Zn_5(OH)_6(CO_3)_2(s)$$

Skriv oksidasjonstall på alle atomene. Vis hva som blir oksidert, og hva som blir redusert, og gjør rede for elektronbalanse og massebalanse.

Eksamen REA3012 Side 32 av 56

Oppgave 5

Forbindelsen hydrazin, N₂H₄, er en uorganisk forbindelse og blir brukt til ulike formål i kjemisk industri.

a) Hydrazin blir framstilt i reaksjon med hydrogenperoksid, H_2O_2 , slik den balanserte reaksjonsligning viser.

$$2NH_3 + H_2O_2 \rightarrow N_2H_4 + 2H_2O$$

- Hva blir oksidert i denne reaksjonen?
- Hva er oksidasjonsmiddelet?
- b) Vi kan finne innholdet av hydrazin i vannløsninger ved bruk av kolorimetrisk analyse.

Bruk informasjonen i tabell 2 og finn innholdet i den ukjente prøven i mmol/L.

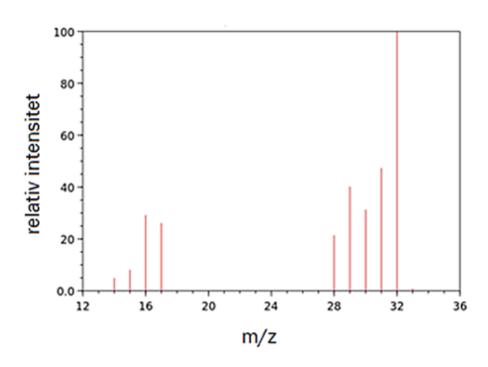
Tabell 2

Konsentrasjon mg per mL	Absorbans	
0,4	0,0706	
0,8	0,135	
1,2	0,200	
2,0	0,329	
2,8	0,458	
3,6	0,587	
Ukjent	0,406	

Forklar hvorfor denne reaksjonen er en kondensasjonsreaksjon.

Eksamen REA3012 Side 33 av 56

- d) Figur 12 viser massespekteret til hydrazin.
 - Skriv strukturen til fragmentet som gir toppen ved m/z = 32.
 - Tegn en figur som viser fragmentering som gir fragmentet med m/z = 31.
 - Tegn en figur som viser fragmentering som gir fragmentet med m/z = 16.



Figur 12

e) Hydrazin oppløst i vann kan brukes i brenselceller. Figur 13 på neste side viser en slik brenselcelle.

Halvreaksjonene kan skrives slik:

Oksidasjon: $N_2H_4 + 40H^- \leftrightarrows N_2 + 4H_2O + 4e^-$

 $E_{\text{oksidasjon}}^{0} = +1,16 \text{ V}$

Reduksjon: $O_2 + 2H_2O + 4e^- \leftrightarrows 4OH^-$

 $E_{\text{reduksjon}}^0 = +0.40 \text{ V}$

Totalreaksjonen blir

$$N_2H_4 + O_2 \leftrightarrows N_2 + 2H_2O$$

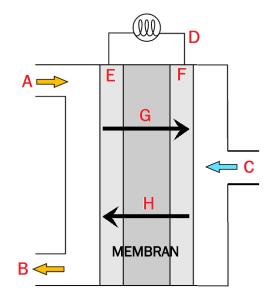
Eksamen REA3012 Side 34 av 56

Elektronene går gjennom den ytre lederen markert med D på figur 13.

Gjennom membranen passerer vann og hydroksidioner, hver sin vei.

Stoffene ved ${\color{red} {\bf B}}$ på figuren er en blanding av nitrogen, N_2 , og vann.

- Hva er A, C, G og H? Du trenger ikke å begrunne svaret.
- Hva er anode i cellen: E eller F? Begrunn svaret.
- Beregn cellepotensialet i denne cellen.



Figur 13

Eksamen REA3012 Side 35 av 56

Tabeller og formler i REA3012 Kjemi 2 (versjon 29.10.2018)

Dette vedlegget kan brukes under både del 1 og del 2 av eksamen.

STANDARD REDUKSJONSPOTENSIAL VED 25 °C

Halvreaksjon					
oksidert form	+ ne ⁻	→	redusert form	<i>E</i> ⁰ målt i V	
F ₂	+ 2e ⁻	→	2F ⁻	2,87	
O ₃ + 2H ⁺	+ 2e ⁻	→	O ₂ +H ₂ O	2,08	
S ₂ O ₈ ²⁻	+ 2e-	→	2SO ₄ ²⁻	2,01	
$H_2O_2 + 2H^+$	+ 2e ⁻	→	2H ₂ O	1,78	
Ce ⁴⁺	+ e ⁻	→	Ce ³⁺	1,72	
PbO ₂ + SO ₄ ²⁻ + 4H ⁺	+ 2e ⁻	→	PbSO ₄ + 2H ₂ O	1,69	
MnO ₄ ⁻ +4H ⁺	+ 3e ⁻	→	MnO ₂ +2H ₂ O	1,68	
2HClO + 2H ⁺	+2e ⁻	→	Cl ₂ + 2H ₂ O	1,61	
MnO ₄ ⁻ + 8H ⁺	+ 5e ⁻	→	Mn ²⁺ + 4H ₂ O	1,51	
BrO ₃ - + 6H+	+ 6e ⁻	→	Br⁻ + 3H₂O	1,42	
Au ³⁺	+ 3e ⁻	→	Au	1,40	
Cl ₂	+ 2e ⁻	→	2Cl ⁻	1,36	
Cr ₂ O ₇ ²⁻ + 14H ⁺	+ 6e ⁻	→	2Cr ³⁺ + 7H ₂ O	1,36	
O ₂ + 4H ⁺	+ 4e ⁻	→	2H ₂ O	1,23	
MnO ₂ + 4H ⁺	+ 2e ⁻	→	Mn ²⁺ + 2H ₂ O	1,22	
2IO ₃ ⁻ + 12H ⁺	+ 10e ⁻	→	I ₂ + 6H ₂ O	1,20	
Pt ²⁺	+ 2e ⁻	→	Pt	1,18	
Br ₂	+ 2e ⁻	→	2 Br ⁻	1,09	
NO ₃ ⁻ + 4H ⁺	+ 3e ⁻	→	NO + 2H ₂ O	0,96	
2Hg ²⁺	+ 2e ⁻	→	Hg ₂ ²⁺	0,92	
Cu ²⁺ + I ⁻	+ e ⁻	→	Cul(s)	0,86	
Hg ²⁺	+ 2e ⁻	→	Hg	0,85	
CIO ⁻ + H ₂ O	+ 2e ⁻	→	Cl ⁻ + 2OH ⁻	0,84	
Hg ₂ ²⁺	+ 2e ⁻	→	2Hg	0,80	
Ag ⁺	+ e ⁻	→	Ag	0,80	
Fe ³⁺	+ e ⁻	→	Fe ²⁺	0,77	
O ₂ + 2H ⁺	+ 2e ⁻	→	H ₂ O ₂	0,70	
l ₂	+ 2e ⁻	→	21-	0,54	
Cu⁺	+ e ⁻	→	Cu	0,52	
H ₂ SO ₃ + 4H ⁺	+ 4e ⁻	→	S + 3H ₂ O	0,45	
O ₂ + 2H ₂ O	+ 4e ⁻	→	40H ⁻	0,40	
Ag ₂ O + H ₂ O	+ 2e ⁻	→	2Ag + 2OH ⁻	0,34	

Eksamen REA3012 Side 36 av 56

oksidert form	+ ne-	→	redusert form	Eo målt i V
Cu ²⁺	+ 2e ⁻	→	Cu	0,34
SO ₄ ²⁻ + 10H ⁺	+ 8e ⁻	→	H ₂ S(aq) + 4H ₂ O	0,30
SO ₄ ²⁻ + 4H ⁺	+ 2e ⁻	→	H ₂ SO ₃ + H ₂ O	0,17
Cu ²⁺	+ e ⁻	→	Cu ⁺	0,16
Sn ⁴⁺	+ 2e ⁻	→	Sn ²⁺	0,15
S + 2H+	+ 2e ⁻	→	H ₂ S(aq)	0,14
S ₄ O ₆ ²⁻	+ 2e ⁻	→	2S ₂ O ₃ ²⁻	0,08
2H ⁺	+ 2e ⁻	→	H ₂	0,00
Fe ³⁺	+ 3e ⁻	→	Fe	-0,04
Pb ²⁺	+ 2e ⁻	→	Pb	-0,13
Sn ²⁺	+ 2e ⁻	→	Sn	-0,14
Ni ²⁺	+ 2e ⁻	→	Ni	-0,26
PbSO ₄	+ 2e ⁻	→	Pb + SO ₄ ²⁻	-0,36
Cd ²⁺	+ 2e ⁻	→	Cd	-0,40
Cr ³⁺	+ e ⁻	→	Cr ²⁺	-0,41
Fe ²⁺	+ 2e ⁻	→	Fe	-0,45
S	+ 2e ⁻	→	S ²⁻	-0,48
2CO ₂ + 2H ⁺	+ 2e ⁻	→	H ₂ C ₂ O ₄	-0,49
Zn ²⁺	+ 2e ⁻	→	Zn	-0,76
2H ₂ O	+ 2e ⁻	→	H ₂ + 20H ⁻	-0,83
Mn ²⁺	+ 2e ⁻	→	Mn	-1,19
ZnO + H ₂ O	+ 2e ⁻	→	Zn + 2OH ⁻	-1,26
Al ³⁺	+ 3e ⁻	→	Al	-1,66
Mg ²⁺	+ 2e ⁻	→	Mg	-2,37
Na ⁺	+ e ⁻	→	Na	-2,71
Ca ²⁺	+ 2e ⁻	→	Ca	-2,87
K ⁺	+ e ⁻	→	К	-2,93
Li ⁺	+ e ⁻	→	Li	-3,04

NOEN KONSTANTER

 $N_A = 6.02 \cdot 10^{23} \text{ mol}^{-1}$ Avogadros tall:

 V_m = 22,4 L/mol ved 0 °C og 1 atm, Molvolumet av en gass:

24,5 L/mol ved 25 $^{\circ}$ C og 1 atm

Faradays konstant: *F* = 96485 C/mol

Eksamen REA3012 Side 37 av 56

SYREKONSTANTER (Ka) I VANNLØSNING VED 25 °C

Navn	Formel	Ka	p <i>K</i> a
Acetylsalisylsyre	C ₈ H ₇ O ₂ COOH	3,3 · 10 ⁻⁴	3,48
Ammoniumion	NH ₄ ⁺	5,6 · 10 ⁻¹⁰	9,25
Askorbinsyre	C ₆ H ₈ O ₆	9,1 · 10 ⁻⁵	4,04
Hydrogenaskorbation	C ₆ H ₇ O ₆ ⁻	2,0 · 10 ⁻¹²	11,7
Benzosyre	C ₆ H ₅ COOH	6,3 · 10 ⁻⁵	4,20
Benzylsyre (2-fenyleddiksyre)	C ₆ H ₅ CH ₂ COOH	4,9 · 10 ⁻⁵	4,31
Borsyre	B(OH) ₃	5,4 · 10 ⁻¹⁰	9,27
Butansyre	CH ₃ (CH ₂) ₂ COOH	1,5 · 10 ⁻⁵	4,83
Eplesyre (malinsyre)	HOOCCH ₂ CH(OH)COOH	4,0 · 10 ⁻⁴	3,40
Hydrogenmalation	HOOCCH ₂ CH(OH)COO [−]	7,8 · 10 ⁻⁶	5,11
Etansyre (eddiksyre)	CH₃COOH	1,8 · 10 ⁻⁵	4,76
Fenol	C ₆ H ₅ OH	1,0 · 10 ⁻¹⁰	9,99
Fosforsyre	H ₃ PO ₄	6,9 · 10 ⁻³	2,16
Dihydrogenfosfation	H ₂ PO ₄ ⁻	6,2 · 10 ⁻⁸	7,21
Hydrogenfosfation	HPO ₄ ²⁻	4,8 · 10 ⁻¹³	12,32
Fosforsyrling	H ₃ PO ₃	5,0 · 10 ⁻²	1,3
Dihydrogenfosfittion	H ₂ PO ₃ ⁻	2,0 · 10 ⁻⁷	6,70
Ftalsyre (benzen-1,2-dikarboksylsyre)	C ₆ H ₄ (COOH) ₂	1,1 · 10 ⁻³	2,94
Hydrogenftalation	C ₆ H ₄ (COOH)COO ⁻	3,7 · 10 ⁻⁶	5,43
Hydrogencyanid (blåsyre)	HCN	6,2 · 10 ⁻¹⁰	9,21
Hydrogenfluorid (flussyre)	HF	6,3 · 10 ⁻⁴	3,20
Hydrogenperoksid	H ₂ O ₂	2,4 · 10 ⁻¹²	11,62
Hydrogensulfation	HSO ₄ ⁻	1,0 · 10 ⁻²	1,99
Hydrogensulfid	H ₂ S	8,9 · 10 ⁻⁸	7,05
Hydrogensulfidion	HS ⁻	1,0 · 10 ⁻¹⁹	19
Hypoklorsyre (underklorsyrling)	HCIO	4,0 · 10 ⁻⁸	7,40
Karbonsyre	H ₂ CO ₃	4,5 · 10 ⁻⁷	6,35
Hydrogenkarbonation	HCO₃¯	4,7 · 10 ⁻¹¹	10,33
Klorsyrling	HClO ₂	1,1 · 10 ⁻²	1,94
Kromsyre	H ₂ CrO ₄	1,8 · 10 ⁻¹	0,74
Hydrogenkromation	HCrO ₄ ⁻	3,2 · 10 ⁻⁷	6,49
Maleinsyre (cis-butendisyre)	НООССН=СНСООН	1,2 · 10 ⁻²	1,92
Hydrogenmaleation	HOOCCH=CHCOO ⁻	5,9 · 10 ⁻⁷	6,23
Melkesyre (2-hydroksypropansyre)	CH₃CH(OH)COOH	1,4 · 10 ⁻⁴	3,86
Metansyre (maursyre)	НСООН	1,8 · 10 ⁻⁴	3,75
Oksalsyre	(COOH) ₂	5,6 · 10 ⁻²	1,25
Hydrogenoksalation	(COOH)COO ⁻	1,5 · 10 ⁻⁴	3,81
Propansyre	CH₃CH₂COOH	1,3 · 10 ⁻⁵	4,87
Salisylsyre (2-hydroksybenzosyre)	C ₆ H ₄ (OH)COOH	1,0 · 10 ⁻³	2,98
Salpetersyrling	HNO ₂	5,6 · 10 ⁻⁴	3,25
Sitronsyre	C ₃ H ₄ (OH)(COOH) ₃	7,4 · 10 ⁻⁴	3,13
Dihydrogensitration	C ₃ H ₄ (OH)(COOH) ₂ COO ⁻	1,7 · 10 ⁻⁵	4,76
Hydrogensitration	C ₃ H ₄ (OH)(COOH)(COO ⁻) ₂	4,0 · 10 ⁻⁷	6,40
Svovelsyrling	H ₂ SO ₃	1,4 · 10 ⁻²	1,85
Hydrogensulfittion	HSO₃ ⁻	6,3 · 10 ⁻⁸	7,2
Vinsyre (2,3-dihydroksybutandisyre, <i>L</i> -tartarsyre)	(CH(OH)COOH) ₂	1,0 · 10 ⁻³	2,98
Hydrogentartration	HOOC(CH(OH))₂COO ⁻	4,6 · 10 ⁻⁵	4,34

Eksamen REA3012 Side 38 av 56

BASEKONSTANTER (K_b) I VANNLØSNING VED 25 °C

Navn	Formel	<i>K</i> _b	р <i>К</i> ь
Acetation	CH₃COO ⁻	5,8 · 10 ⁻¹⁰	9,24
Ammoniakk	NH ₃	1,8 · 10 ⁻⁵	4,75
Metylamin	CH ₃ NH ₂	4,6 · 10 ⁻⁴	3,34
Dimetylamin	(CH₃)₂NH	5,4 · 10 ⁻⁴	3,27
Trimetylamin	(CH₃)₃N	6,3 · 10 ⁻⁵	4,20
Etylamin	CH ₃ CH ₂ NH ₂	4,5 · 10 ⁻⁴	3,35
Dietylamin	(C ₂ H ₅) ₂ NH	6,9 · 10 ⁻⁴	3,16
Trietylamin	(C ₂ H ₅) ₃ N	5,6 · 10 ⁻⁴	3,25
Fenylamin (Anilin)	C ₆ H ₅ NH ₂	7,4 · 10 ⁻¹⁰	9,13
Pyridin	C ₅ H ₅ N	1,7 · 10 ⁻⁹	8,77
Hydrogenkarbonation	HCO₃ [−]	2,0 · 10 ⁻⁸	7,65
Karbonation	CO ₃ ²⁻	2,1 · 10 ⁻⁴	3,67

SYRE-BASE-INDIKATORER

Indikator	Fargeforandring	pH- omslagsområde
Metylfiolett	gul-fiolett	0,0 - 1,6
Tymolblått	rød-gul	1,2 - 2,8
Metyloransje	rød-oransje	3,2 - 4,4
Bromfenolblått	gul-blå	3,0 - 4,6
Kongorødt	fiolett-rød	3,0 - 5,0
Bromkreosolgrønt	gul-blå	3,8 - 5,4
Metylrødt	rød-gul	4,8 - 6,0
Lakmus	rød-blå	5,0 - 8,0
Bromtymolblått	gul-blå	6,0 - 7,6
Fenolrødt	gul-rød	6,6 - 8,0
Tymolblått	gul-blå	8,0 - 9,6
Fenolftalein	fargeløs-rosa	8,2 - 10,0
Alizaringul	gul-lilla	10,1 - 12,0

Eksamen REA3012 Side 39 av 56

SAMMENSATTE IONER, NAVN OG FORMEL

Navn	Formel	Navn	Formel
acetat, etanat	CH ₃ COO ⁻	jodat	10 ₃ -
ammonium	NH ₄ ⁺	karbonat	CO ₃ ²⁻
arsenat	AsO ₄ ³⁻	klorat	ClO ₃ -
arsenitt	AsO ₃ ³⁻	kloritt	ClO ₂ -
borat	BO ₃ ³⁻	nitrat	NO ₃ -
bromat	BrO ₃ -	nitritt	NO ₂ -
fosfat	PO ₄ ³⁻	perklorat	ClO ₄ -
fosfitt	PO ₃ ³⁻	sulfat	SO ₄ ²⁻
hypokloritt	CIO-	sulfitt	SO ₃ ²⁻

MASSETETTHET OG KONSENTRASJON TIL NOEN VÆSKER

Forbindelse	Kjemisk formel	Masseprosent konsentrert løsning	Massetetthet $(\frac{g}{mL})$	Konsentrasjon $(\frac{\text{mol}}{\text{L}})$
Saltsyre	HCI	37	1,18	12,0
Svovelsyre	H ₂ SO ₄	98	1,84	17,8
Salpetersyre	HNO₃	65	1,42	15,7
Eddiksyre	CH₃COOH	96	1,05	17,4
Ammoniakk	NH ₃	25	0,88	14,3
Vann	H ₂ O	100	1,00	55,56

Eksamen REA3012 Side 40 av 56

STABILE ISOTOPER FOR NOEN GRUNNSTOFFER

Grunnstoff	Isotop	Relativ forekomst (%) i jordskorpen	Grunnstoff	Isotop	Relativ forekomst (%) i jordskorpen
Hydrogen	¹ H	99,985	Silisium	²⁸ Si	92,23
	² H	0,015		²⁹ Si	4,67
Karbon	¹² C	98,89		³⁰ Si	3,10
	¹³ C	1,11	Svovel	³² S	95,02
Nitrogen	¹⁴ N	99,634		³³ S	0,75
	¹⁵ N	0,366		³⁴ S	4,21
Oksygen	¹⁶ O	99,762		³⁶ S	0,02
	¹⁷ O	0,038	Klor	³⁵ Cl	75,77
	¹⁸ O	0,200		³⁷ Cl	24,23
			Brom	⁷⁹ Br	50,69
				⁸¹ Br	49,31

LØSELIGHETSTABELL FOR SALTER I VANN VED 25 °C

	Br ⁻	CI ⁻	CO ₃ ²⁻	CrO ₄ ²⁻	Γ	O ²⁻	OH⁻	S ²⁻	SO ₄ ²⁻
Ag ⁺	U	U	U	U	J	U	1	U	T
Al ³⁺	R	R	-	-	R	U	U	R	R
Ba ²⁺	L	L	U	U	L	R	L	Т	U
Ca ²⁺	L	L	U	T	L	Т	U	T	T
Cu ²⁺	L	L	U*	U	-	U	U	U	L
Fe ²⁺	L	L	U	U	L	U	U	U	L
Fe³+	R	R	1	U	-	U	U	U	L
Hg ₂ ²⁺	U	U	U	U	U	-	U	-	U
Hg ²⁺	T	L	1	U	U	U	U	U	R
Mg ²⁺	L	L	U	L	L	U	U	R	L
Ni ²⁺	L	L	U	U	L	U	U	U	L
Pb ²⁺	T	Т	U	U	U	U	U	U	U
Sn ²⁺	R	R	U	1	R	U	U	U	R
Sn ⁴⁺	R	R	-	L	R	U	U	U	R
Zn ²⁺	L	L	U	U	L	U	U	U	L

U = uløselig. Det løses mindre enn 0,01 g av saltet i 100 g vann.

 $U^* = det dannes et uløselig blandingssalt av CuCO_3 og Cu(OH)_2$.

T = tungtløselig. Det løses mellom 0,01 og 1 g av saltet i 100 g vann.

L = lettløselig. Det løses mer enn 1 g av saltet per 100 g vann.

- = Ukjent forbindelse, eller forbindelsen dannes ikke ved utfelling, R = reagerer med vann.

Eksamen REA3012 Side 41 av 56

LØSELIGHETSPRODUKT (K_{sp}) FOR SALT I VANN VED 25 °C

Navn	Kjemisk formel	K _{sp}	Navn	Kjemisk formel	K _{sp}
Aluminiumfosfat	AIPO ₄	9,84 · 10 ⁻²¹	Kopper(II)sulfid	CuS	8 · 10 ⁻³⁷
Bariumfluorid	BaF ₂	1,84 · 10 ⁻⁷	Kvikksølv(I)bromid	Hg ₂ Br ₂	6,40 · 10 ⁻²³
Bariumkarbonat	BaCO₃	2,58 · 10 ⁻⁹	Kvikksølv(I)jodid	Hg ₂ I ₂	5,2 · 10 ⁻²⁹
Bariumkromat	BaCrO ₄	1,17 · 10 ⁻¹⁰	Kvikksølv(I)karbonat	Hg ₂ CO ₃	3,6 · 10 ⁻¹⁷
Bariumnitrat	Ba(NO ₃) ₂	4,64 · 10 ⁻³	Kvikksølv(I)klorid	Hg ₂ Cl ₂	1,43 · 10 ⁻¹⁸
Bariumoksalat	BaC ₂ O ₄	1,70 · 10 ⁻⁷	Kvikksølv(II)bromid	HgBr ₂	6,2 · 10 ⁻²⁰
Bariumsulfat	BaSO ₄	1,08 · 10 ⁻¹⁰	Kvikksølv(II)jodid	Hgl ₂	2,9 · 10 ⁻²⁹
Bly(II)bromid	PbBr ₂	6,60 · 10 ⁻⁶	Litiumkarbonat	Li ₂ CO ₃	8,15 · 10 ⁻⁴
Bly(II)hydroksid	Pb(OH) ₂	1,43 · 10 ⁻²⁰	Magnesiumfosfat	Mg ₃ (PO ₄) ₂	1,04 · 10 ⁻²⁴
Bly(II)jodid	PbI ₂	9,80 · 10 ⁻⁹	Magnesiumhydroksid	Mg(OH) ₂	5,61 · 10 ⁻¹²
Bly(II)karbonat	PbCO₃	7,40 · 10 ⁻¹⁴	Magnesiumkarbonat	MgCO ₃	6,82 · 10 ⁻⁶
Bly(II)klorid	PbCl ₂	1,70 · 10 ⁻⁵	Magnesiumoksalat	MgC ₂ O ₄	4,83 · 10 ⁻⁶
Bly(II)oksalat	PbC ₂ O ₄	8,50 · 10 ⁻⁹	Mangan(II)karbonat	MnCO ₃	2,24 · 10 ⁻¹¹
Bly(II)sulfat	PbSO ₄	2,53 · 10 ⁻⁸	Mangan(II)oksalat	MnC ₂ O ₄	1,70 · 10 ⁻⁷
Bly(II)sulfid	PbS	3 · 10 ⁻²⁸	Nikkel(II)fosfat	Ni ₃ (PO ₄) ₂	4,74 · 10 ⁻³²
Jern(II)fluorid	FeF ₂	2,36 · 10 ⁻⁶	Nikkel(II)hydroksid	Ni(OH) ₂	5,48 · 10 ⁻¹⁶
Jern(II)hydroksid	Fe(OH) ₂	4,87 · 10 ⁻¹⁷	Nikkel(II)karbonat	NiCO ₃	1,42 · 10 ⁻⁷
Jern(II)karbonat	FeCO ₃	3,13 · 10 ⁻¹¹	Nikkel(II)sulfid	NiS	2 · 10 ⁻¹⁹
Jern(II)sulfid	FeS	8 · 10 ⁻¹⁹	Sinkhydroksid	Zn(OH)2	3 · 10 ⁻¹⁷
Jern(III)fosfat	FePO ₄ ×2H ₂ O	9,91 · 10 ⁻¹⁶	Sinkkarbonat	ZnCO ₃	1,46 · 10 ⁻¹⁰
Jern(III)hydroksid	Fe(OH)₃	2,79 · 10 ⁻³⁹	Sinksulfid	ZnS	2 · 10 ⁻²⁴
Kalsiumfluorid	CaF ₂	3,45 · 10 ⁻¹¹	Sølv(I)acetat	AgCH₃COO	1,94 · 10 ⁻³
Kalsiumfosfat	Ca ₃ (PO ₄) ₂	2,07 · 10 ⁻³³	Sølv(I)bromid	AgBr	5,35 · 10 ⁻¹³
Kalsiumhydroksid	Ca(OH) ₂	5,02 · 10 ⁻⁶	Sølv(I)cyanid	AgCN	5,97 · 10 ⁻¹⁷
Kalsiumkarbonat	CaCO₃	3,36 · 10 ⁻⁹	Sølv(I)jodid	AgI	8,52 · 10 ⁻¹⁷
Kalsiummolybdat	CaMoO ₄	1,46 · 10 ⁻⁸	Sølv(I)karbonat	Ag ₂ CO ₃	8,46 · 10 ⁻¹²
Kalsiumoksalat	CaC ₂ O ₄	3,32 · 10 ⁻⁹	Sølv(I)klorid	AgCl	1,77 · 10 ⁻¹⁰
Kalsiumsulfat	CaSO ₄	4,93 · 10 ⁻⁵	Sølv(I)kromat	Ag ₂ CrO ₄	1,12 · 10 ⁻¹²
Kobolt(II)hydroksid	Co(OH) ₂	5,92 · 10 ⁻¹⁵	Sølv(I)oksalat	Ag ₂ C ₂ O ₄	5,40 · 10 ⁻¹²
Kopper(I)bromid	CuBr	6,27 · 10 ⁻⁹	Sølv(I)sulfat	Ag ₂ SO ₄	1,20 · 10 ⁻⁵
Kopper(I)klorid	CuCl	1,72 · 10 ⁻⁷	Sølv (I) sulfid	Ag ₂ S	8 · 10 ⁻⁵¹
Kopper(I)oksid	Cu ₂ O	2 · 10 ⁻¹⁵	Tinn(II)hydroksid	Sn(OH)₂	5,45 · 10 ⁻²⁷
Kopper(I)jodid	Cul	1,27 · 10 ⁻¹²			
Kopper(II)fosfat	Cu ₃ (PO ₄) ₂	1,40 · 10 ⁻³⁷			
Kopper(II)hydroksid	Cu(OH) ₂	2,20 · 10 ⁻²⁰			
Kopper(II)oksalat	CuC ₂ O ₄	4,43 · 10 ⁻¹⁰			

Eksamen REA3012 Side 42 av 56

α -AMINOSYRER VED pH = 7,4.

Vanlig navn			Vanlig navn	
Forkortelse pH ved isoelektrisk punkt	Strukturformel		Forkortelse pH ved isoelektrisk punkt	Strukturformel
Alanin Ala 6,0	H ₃ C CH O		Arginin Arg 10,8	$\begin{array}{c c} & & & & & & & & & \\ & & & & & & & \\ & & & & & & \\ & & & & & \\ & & & & & \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \\ & & & \\ & \\ & & \\ & & \\ & \\ & & \\$
Asparagin Asn 5,4	O CH_2 CH		Aspartat (Asparagin- syre) Asp 2,8	$\begin{array}{cccccccccccccccccccccccccccccccccccc$
Cystein Cys 5,1	HS CH ₂ CH O NH ₃		Fenylalanin Phe 5,5	HC CH CH2 CH O
Glutamin Gln 5,7	O CH ₂ CH ₂ CH O NH ₃		Glutamat (Glutamin- syre) Glu 3,2	$ \begin{array}{c c} & & & & & & & & & & & & & & & \\ & & & &$
Glysin Gly 6,0	H CH NH3		Histidin His 7,6	HC CH CH O O O O O O O O O O O O O O O O

Eksamen REA3012 Side 43 av 56

Vanlig navn Forkortelse pH ved isoelektrisk punkt	Strukturformel	Vanlig navn Forkortelse pH ved isoelektrisk punkt	Strukturformel
Isoleucin Ile 6,0	H ₃ C CH C O	Leucin Leu 6,0	H ₃ C CH ₂ CH CH CH CH CH ₃ NH ₃
Lysin Lys 9,7	H ₃ N ⁺ CH ₂ CH ₂ CH ₂ CH O	Metionin Met 5,7	H ₃ C CH ₂ CH O NH ₃
Prolin Pro 6,3	H ₂ C CH ₂ O CH	Serin Ser 5,7	HO CH ₂ CH ₂ CH ₃
Treonin Thr 5,6	CH ₃ O O O O O O O O O O O O O O O O O O O	Tryptofan Trp 5,9	HC CH CH CH CH NH3
Tyrosin Tyr 5,7	HC CH CH2 CH O CH NH3	Valin Val 6,0	CH ₃ 0 = C CH CH CH NH ₃

Eksamen REA3012 Side 44 av 56

¹H-NMR-DATA

Typiske verdier for kjemisk skift, δ , relativt til tetrametylsilan (TMS) med kjemisk skift lik 0. R = alkylgruppe, HAL= halogen (Cl, Br eller I). Løsningsmiddel kan påvirke kjemisk skift.

Hydrogenatomene som er opphavet til signalet er uthevet.

Type proton	Kjemisk skift, ppm	Type proton	Kjemisk skift, ppm
−C H ₃	0,9 – 1,0	O = R^C O- H	10 – 13
-C H ₂ -R	1,3 – 1,4	O = C H	9,4 – 10
-C H R₂	1,4 – 1,6	O H / ^C \O-R	Ca. 8
-C≡C- H	1,8 – 3,1	-C H= C H ₂	4,5 – 6,0
−C H 2−HAL	3,5 – 4,4	O R	3,8 – 4,1
R-O-C H ₂ -	3,3 – 3,7	R-O- H	0,5 – 6
0 	2,2 – 2,7	O C C C C C C C	2,0 – 2,5
————	6,9 – 9,0	——————————————————————————————————————	4,0 – 12,0
− C H ₃	2,5 – 3,5	–C H ₂– OH	3,4 - 4

Eksamen REA3012 Side 45 av 56

ORGANISKE FORBINDELSER

Kp = kokepunkt,°C Smp = smeltepunkt,°C

HYDROKARBONER, METTEDE (alkaner)							
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse			
Metan	CH ₄	-182	-161				
Etan	C ₂ H ₆	-183	-89				
Propan	C ₃ H ₈	-188	-42				
Butan	C ₄ H ₁₀	-138	-0,5				
Pentan	C ₅ H ₁₂	-130	36				
Heksan	C ₆ H ₁₄	-95	69				
Heptan	C7H16	-91	98				
Oktan	C ₈ H ₁₈	-57	126				
Nonan	C ₉ H ₂₀	-53	151				
Dekan	C ₁₀ H ₂₂	-30	174				
Syklopropan	C ₃ H ₆	-128	-33				
Syklobutan	C ₄ H ₈	-91	13				
Syklopentan	C ₅ H ₁₀	-93	49				
Sykloheksan	C ₆ H ₁₂	7	81				
2-Metyl-propan	C ₄ H ₁₀	-159	-12	Isobutan			
2,2-Dimetylpropan	C ₅ H ₁₂	-16	9	Neopentan			
2-Metylbutan	C ₅ H ₁₂	-160	28	Isopentan			
2-Metylpentan	C ₆ H ₁₄	-154	60	Isoheksan			
3-Metylpentan	C ₆ H ₁₄	-163	63				
2,2-Dimetylbutan	C ₆ H ₁₄	-99	50	Neoheksan			
2,3-Dimetylbutan	C ₆ H ₁₄	-128	58				
2,2,4-Trimetylpentan	C ₈ H ₁₈	-107	99	Isooktan			
2,2,3-Trimetylpentan	C ₈ H ₁₈	-112	110				
2,3,3-Trimetylpentan	C ₈ H ₁₈	-101	115				
2,3,4-Trimetylpentan	C ₈ H ₁₈	-110	114				
HYDR	OKARBONEF	R, UMETTED	E, alkener				
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse			
Eten	C ₂ H ₄	-169	-104	Etylen			
Propen	C ₃ H ₆	-185	-48	Propylen			
But-1-en	C ₄ H ₈	-185	-6				
<i>cis</i> -But-2-en	C ₄ H ₈	-139	4				
trans-But-2-en	C ₄ H ₈	-106	1				
Pent-1-en	C ₅ H ₁₀	-165	30				
cis-Pent-2-en	C ₅ H ₁₀	-151	37				
trans-Pent-2-en	C ₅ H ₁₀	-140	36				
Heks-1-en	C ₆ H ₁₂	-140	63				
cis-Heks-2-en	C ₆ H ₁₂	-141	69				
trans-Heks-2-en	C ₆ H ₁₂	-133	68				
cis-Heks-3-en	C ₆ H ₁₂	-138	66				

Eksamen REA3012 Side 46 av 56

Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse					
trans-Heks-3-en	C ₆ H ₁₂	-115	67						
Hept-1-en	C7H14	-119	94						
<i>cis</i> -Hept-2-en	C ₇ H ₁₄		98						
trans-Hept-2-en	C ₇ H ₁₄	-110	98						
<i>cis</i> -Hept-3-en	C7H14	-137	96						
trans-Hept-3-en	C7H14	-137	96						
Okt-1-en	C ₈ H ₁₆	-102	121						
Non-1-en	C ₉ H ₁₈	-81	147						
Dek-1-en	C ₁₀ H ₂₀	-66	171						
Sykloheksen	C ₆ H ₁₀	-104	83						
1,3-Butadien	C ₄ H ₆	-109	4						
2-metyl-1,3-butadien	C ₅ H ₈	-146	34	Isopren					
Penta-1,2-dien	C ₅ H ₈	-137	45						
trans-Penta-1,3-dien	C₅H ₈	-87	42						
<i>cis</i> -Penta-1,3-dien	C₅H ₈	-141	44						
Heksa-1,2-dien	C ₆ H ₁₀		76						
cis-Heksa-1,3-dien	C ₆ H ₁₀		73						
trans-Heksa-1,3-dien	C ₆ H ₁₀	-102	73						
Heksa-1,5-dien	C ₆ H ₁₀	-141	59						
Heksa-1,3,5-trien	C ₆ H ₈	-12	78,5						
HYDROKARBONER, UMETTEDE, alkyner									
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse					
Etyn	C ₂ H ₂	-81	-85	Acetylen					
Propyn	C ₃ H ₄	-103	-23	Metylacetylen					
But-1-yn	C ₄ H ₆	-126	8						
But-2-yn	C ₄ H ₆	-32	27						
Pent-1-yn	C₅H ₈	-90	40						
Pont 2 vn									
Pent-2-yn	C₅H8	-109	56						
Heks-1-yn	C ₅ H ₈ C ₆ H ₁₀	-109 -132	56 71						
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·									
Heks-1-yn	C ₆ H ₁₀	-132	71						
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn	C ₆ H ₁₀	-132 -90 -103	71 85 81						
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀	-132 -90 -103	71 85 81	Diverse					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE	-132 -90 -103 HYDROKARE	71 85 81 BONER	Diverse					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn AF	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp	71 85 81 BONER Kp	Diverse					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn Al Navn Benzen	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5	71 85 81 30NER Kp 80	Diverse					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn All Navn Benzen Metylbenzen	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95	71 85 81 BONER Kp 80 111	Diverse Styren, vinylbenzen					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn Al Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95	71 85 81 80NER Kp 80 111 136						
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn All Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan Fenyleten	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀ C ₈ H ₈	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95 -95 -31	71 85 81 BONER Kp 80 111 136 145	Styren, vinylbenzen					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn Al Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan Fenyleten Fenylbenzen	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀ C ₈ H ₈ C ₁₂ H ₁₀	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95 -95 -95 -31 69	71 85 81 BONER Kp 80 111 136 145	Styren, vinylbenzen					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn All Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan Fenyleten Fenylbenzen Difenylmetan	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀ C ₈ H ₈ C ₁₂ H ₁₀ C ₁₃ H ₁₂	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95 -95 -31 69 25	71 85 81 BONER Kp 80 111 136 145 256 265	Styren, vinylbenzen Difenyl, bifenyl					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn Al Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan Fenyleten Fenylbenzen Difenylmetan Trifenylmetan	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀ C ₈ H ₈ C ₁₂ H ₁₀ C ₁₃ H ₁₂ C ₁₉ H ₁₆	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95 -95 -95 -31 69 25 94	71 85 81 80 80 111 136 145 256 265 360	Styren, vinylbenzen Difenyl, bifenyl Tritan					
Heks-1-yn Heks-2-yn Heks-3-yn Al Navn Benzen Metylbenzen Etylbenzen, fenyletan Fenyleten Fenylbenzen Difenylmetan Trifenylmetan 1,2-Difenyletan	C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ C ₆ H ₁₀ ROMATISKE Formel C ₆ H ₆ C ₇ H ₈ C ₈ H ₁₀ C ₈ H ₈ C ₁₂ H ₁₀ C ₁₃ H ₁₂ C ₁₉ H ₁₆ C ₁₄ H ₁₄	-132 -90 -103 HYDROKARE Smp 5 -95 -95 -31 69 25 94 53	71 85 81 BONER Kp 80 111 136 145 256 265 360 284	Styren, vinylbenzen Difenyl, bifenyl Tritan Bibenzyl					

Eksamen REA3012 Side 47 av 56

	ALKO	OHOLER		
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse
Metanol	CH₃OH	-98	65	Tresprit
Etanol	C ₂ H ₆ O	-114	78	
Propan-1-ol	C₃H ₈ O	-124	97	<i>n</i> -propanol
Propan-2-ol	C₃H ₈ O	-88	82	Isopropanol
Butan-1-ol	C ₄ H ₁₀ O	-89	118	<i>n</i> -Butanol
Butan-2-ol	C ₄ H ₁₀ O	-89	100	sec-Butanol
2-Metylpropan-1-ol	C ₄ H ₁₀ O	-108	108	Isobutanol
2-Metylpropan-2-ol	C ₄ H ₁₀ O	26	82	tert-Butanol
Pentan-1-ol	C ₅ H ₁₂ O	-78	138	n-Pentanol, amylalkohol
Pentan-2-ol	C ₅ H ₁₂ O	-73	119	sec-amylalkohol
Pentan-3-ol	C ₅ H ₁₂ O	-69	116	Dietylkarbinol
Heksan-1-ol	C ₆ H ₁₄ O	-47	158	Kapronalkohol, n-heksanol
Heksan-2-ol	C ₆ H ₁₄ O		140	
Heksan-3-ol	C ₆ H ₁₄ O		135	
Heptan-1-ol	C ₇ H ₁₆ O	-33	176	Heptylalkohol, n-heptanol
Oktan-1-ol	C ₈ H ₁₈ O	-15	195	Kaprylalkohol, <i>n</i> -oktanol
Sykloheksanol	C ₆ H ₁₂ O	26	161	
Etan-1,2-diol	C ₂ H ₆ O ₂	-13	197	Etylenglykol
Propan-1,2,3-triol	C ₃ H ₈ O ₃	18	290	Glyserol, inngår i fettarten triglyserid
Fenylmetanol	C7H8O	-15	205	Benzylalkohol
2-fenyletanol	C ₈ H ₁₀ O	-27	219	Benzylmetanol
	KARBONYL	FORBINDEL	SER	
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse
Metanal	CH ₂ O	-92	-19	Formaldehyd
Etanal	C ₂ H ₄ O	-123	20	Acetaldehyd
Fenylmetanal	C ₇ H ₆ O	-57	179	Benzaldehyd
Fenyletanal	C ₈ H ₈ O	-10	193	Fenylacetaldehyd
Propanal	C₃H ₆ O	-80	48	Propionaldehyd
2-Metylpropanal	C ₄ H ₈ O	-65	65	
Butanal	C ₄ H ₈ O	-97	75	
3-Hydroksybutanal	C ₄ H ₈ O ₂		83	
3-Metylbutanal	C ₅ H ₁₀ O	-51	93	Isovaleraldehyd
Pentanal	C ₅ H ₁₀ O	-92	103	Valeraldehyd
Heksanal	C ₆ H ₁₂ O	-56	131	Kapronaldehyd
Heptanal	C7H14O	-43	153	
Oktanal	C ₈ H ₁₆ O		171	Kaprylaldehyd
Propanon	C ₃ H ₆ O	-95	56	Aceton
Butanon	C ₄ H ₈ O	-87	80	Metyletylketon
3-Metylbutan-2-on	C ₅ H ₁₀ O	-93	94	Metylisopropylketon
Pentan-2-on	C ₅ H ₁₀ O	-77	102	Metylpropylketon
Pentan-3-on	C ₅ H ₁₀ O	-39	102	Dietylketon
4-Metylpentan-2-on	C ₆ H ₁₂ O	-84	117	Isobutylmetylketon

Eksamen REA3012 Side 48 av 56

Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse						
2-Metylpentan-3-on	C ₆ H ₁₂ O		114	Etylisopropylketon						
2,4-Dimetylpentan-3-on	C ₇ H ₁₄ O	-69	125	Di-isopropylketon						
2,2,4,4-Tetrametylpentan-3-on	C ₉ H ₁₈ O	-25	152	Di- <i>tert</i> -butylketon						
Sykloheksanon	C ₆ H ₁₀ O	-28	155	Pimelicketon						
trans-Fenylpropenal	C ₉ H ₈ O	-8	246	<i>trans</i> -Kanelaldehyd						
ORGANISKE SYRER										
Navn Formel Smp Kp Diverse										
Metansyre	CH ₂ O ₂	8	101	Maursyre, p K_a = 3,75						
Etansyre	C ₂ H ₄ O ₂	17	118	Eddiksyre, p K_a = 4,76						
Propansyre	C ₃ H ₆ O ₂	-21	141	Propionsyre, $pK_a = 4,87$						
2-Metylpropansyre	C ₄ H ₈ O ₂	-46	154	pK _a = 4,84						
2-Hydroksypropansyre	C ₃ H ₆ O ₃		122	Melkesyre, p K_a = 3,86						
3-Hydroksypropansyre	C ₃ H ₆ O ₃			Dekomponerer ved oppvarming, $pK_a = 4,51$						
Butansyre	C ₄ H ₈ O ₂	-5	164	Smørsyre, p $K_a = 4.83$						
3-Metylbutansyre	C ₅ H ₁₀ O ₂	-29	177	Isovaleriansyre , $pK_a = 4,77$						
Pentansyre	C ₅ H ₁₀ O ₂	-34	186	Valeriansyre, p K_a = 4,83						
Heksansyre	C ₆ H ₁₂ O ₂	-3	205	Kapronsyre, p K_a = 4,88						
Propensyre	C ₃ H ₄ O ₂	12	141	pK _a = 4,25						
cis-But-2-ensyre	C ₄ H ₆ O ₂	15	169	cis-Krotonsyre, pK _a = 4,69						
trans-But-2-ensyre	C ₄ H ₆ O ₂	72	185	<i>trans</i> -Krotonsyre, p $K_a = 4,69$						
But-3-ensyre	C ₄ H ₆ O ₂	-35	169	pK _a = 4,34						
Etandisyre	C ₂ H ₂ O ₄			Oksalsyre, p K_{a1} = 1,25, p K_{a2} = 3,81						
Propandisyre	C ₃ H ₄ O ₄			Malonsyre, p K_{a1} = 2,85, p K_{a2} = 5,70						
Butandisyre	C ₄ H ₆ O ₄	188		Succininsyre(ravsyre), $pK_{a1} = 4,21$, $pK_{a2} = 5,64$						
Pentandisyre	C ₅ H ₈ O ₄	98		Glutarsyre, p K_{a1} = 4,32, p K_{a2} = 5,42						
Heksandisyre	C ₆ H ₁₀ O ₄	153	338	Adipinsyre, p K_{a1} = 4,41, p K_{a2} = 5,41						
Askorbinsyre	C ₆ H ₈ O ₆	190-192		$pK_{a1} = 4,17, pK_{a2} = 11,6$						
trans-3-Fenylprop-2-ensyre	C ₉ H ₈ O ₂	134	300	Kanelsyre, p $K_a = 4,44$						
cis-3-Fenylprop-2-ensyre	C ₉ H ₈ O ₂	42		pK _a = 3,88						
Benzosyre	C ₇ H ₆ O ₂	122	250							
Fenyleddiksyre	C ₈ H ₈ O ₂	77	266	pK _a = 4,31						
	E	STERE								
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse						
Benzyletanat	C ₉ H ₁₀ O ₂	-51	213	Benzylacetat, lukter pære og jordbær						
Butylbutanat	C ₈ H ₁₆ O ₂	-92	166	Lukter ananas						
Etylbutanat	C ₆ H ₁₂ O ₂	-98	121	Lukter banan, ananas og jordbær						

Eksamen REA3012 Side 49 av 56

Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse
Etyletanat	C ₄ H ₈ O ₂	-84	77	Etylacetat, løsemiddel
Etylheptanat	C ₉ H ₁₈ O ₂	-66	187	Lukter aprikos og kirsebær
Etylmetanat	C ₃ H ₆ O ₂	-80	54	Lukter rom og sitron
Etylpentanat	C ₇ H ₁₄ O ₂	-91	146	Lukter eple
Metylbutanat	C ₅ H ₁₀ O ₂	-86	103	Lukter eple og ananas
3-Metyl-1-butyletanat	C7H11O2	-79	143	Isoamylacetat, isopentylacetat, lukter pære og banan
Metyl- <i>trans</i> -cinnamat	C ₁₀ H ₁₀ O ₂	37	262	Metylester av kanelsyre, lukter jordbær
Oktyletanat	C ₁₀ H ₂₀ O ₂	-39	210	Lukter appelsin
Pentylbutanat	C ₉ H ₁₈ O ₂	-73	186	Lukter aprikos, pære og ananas
Pentyletanat	C7H14O2	-71	149	Amylacetat, lukter banan og eple
Pentylpentanat	C ₁₀ H ₂₀ O ₂	-79	204	Lukter eple
ORGANI	SKE FORBIN	DELSER MEI	D NITROGEN	
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse
Metylamin	CH₅N	-94	-6	pK _b = 3,34
Dimetylamin	C ₂ H ₇ N	-92	7	pK _b = 3,27
Trimetylamin	C ₃ H ₉ N	-117	2,87	pK _b = 4,20
Etylamin	C ₂ H ₇ N	-81	17	pK _b = 3,35
Dietylamin	C ₄ H ₁₁ N	-28	312	pK _b = 3,16
Etanamid	C ₂ H ₃ NO	79-81	222	Acetamid
Fenylamin	C ₆ H ₇ N	-6	184	Anilin
1,4-Diaminbutan	C ₄ H ₁₂ N ₂	27	158-160	Engelsk navn: putrescine
1,6-Diaminheksan	C ₆ H ₁₆ N ₂	9	178-180	Engelsk navn: cadaverine
ORGAN	ISKE FORBIN	DELSER ME	D HALOGEN	
Navn	Formel	Smp	Кр	Diverse
Klormetan	CH₃Cl	-98	-24	Metylklorid
Diklormetan	CH ₂ Cl ₂	-98	40	Metylenklorid, Mye brukt som løsemiddel
Triklormetan	CHCl₃	-63	61	Kloroform
Tetraklormetan	CCI ₄	-23	77	Karbontetraklorid
Kloretansyre	C ₂ H ₃ ClO ₂	63	189	Kloreddiksyre, p K_a = 2,87
Dikloretansyre	C ₂ H ₂ Cl ₂ O ₂	9,5	194	Dikloreddiksyre, p K_a = 1,35
Trikloretansyre	C ₂ HCl ₃ O ₂	57	196	Trikloretansyre, pKa = 0,66
Kloreten	C₂H₃Cl	-154	-14	Vinylklorid,monomeren i polymeren PVC

Eksamen REA3012 Side 50 av 56

REAKSJONER SOM DANNER FARGET BUNNFALL ELLER FARGET KOMPLEKS I LØSNING

	HCI	H ₂ SO ₄	NH₃	KI	KSCN	K₃Fe(CN) ₆	K ₄ Fe(CN) ₆	K₂CrO4	Na₂S (mettet)	Na ₂ C ₂ O ₄	Na ₂ CO ₃	Dimetylglyoksim (1%)
Ag⁺	Hvitt	Hvitt (svak)		Lysgult	Hvitt	Oransjebrunt	Hvitt	Rødbrunt	Svart	Gråhvitt	Hvitt (gul- grått)	
Pb ²⁺	Hvitt	Hvitt	Hvitt*	Sterkt gult	Hvitt		Hvitt	Sterkt gult	Svart	Hvitt	Hvitt	
Cu ²⁺			Sterkt blåfarget	Gulbrunt	Grønnsort	Gulbrun- grønt	Brunt	Brunt	Svart	Blåhvitt	Lyse- blått	Brunt
Sn ²⁺			Hvitt*			Hvitt	Hvitt	Brungult	Brunt	Hvitt		
Ni ²⁺			Grønt*			Gulbrunt	Lyst grønnhvitt		Svart	Grønt	Grønt	Rødrosa
Fe ²⁺			Grønt*			Mørkeblått	Lyseblått	Brungult	Svart			Blodrødt med ammoniakk
Fe³+			Brunt*	Brunt	Blodrødt	Sterkt brunt	Mørkeblått	Gulbrunt	Svart		Brunt*	Brunt
Zn ²⁺			Hvitt*			Guloransje	Hvitt	Sterkt gult	Hvitt/Gråhvitt	Hvitt	Hvitt	
Ba ²⁺		Hvitt					Hvitt	Sterkt gult	Gråhvitt	Hvitt	Hvitt	
Ca ²⁺									Gulhvitt	Hvitt	Hvitt	

^{*:} Felling av hydroksider

Eksamen REA3012 Side 51 av 56

Grunnstoffenes periodesystem

Gruppe 1	Gruppe 2								•	,		Gruppe 13	Gruppe 14	Gruppe 15	Gruppe 16	Gruppe 17	Gruppe 18
					Forklarii	3	25	Fauralia dan	Tistes								
1 1,008						omnummer Atommasse	35 79,90	Fargekoder	Ikke-metall								2 4,003
H 2,1						Symbol	Br		Halv	metall							He
Hydrogen					Elektronega	ivitetsverdi Navn	2,8 Brom		Me	etall							Helium
3 6,941	4 9,012				() betyr m til den me			Aggregat- tilstand	Fast	stoff B		5 10,81	6 12,01	7 14,01	8 16,00	9 19,00	10 20,18
Li	Be				isotopen * Lantanoi	der		ved 25 °C og 1 atm	Væsk	:e Нg		В	C	N	0	F	Ne
1,0 Litium	1,5 Beryl-				** Aktinoi				Gas	ss N	1	2,0 Bor	2,5 Karbon	3,0 Nitrogen	3,5 Oksygen	4,0 Fluor	Neon
11	lium 12											13	14	15	16	17	18
22,99 Na	24,31 Mg											26,98 Al	28,09 Si	30,97 P	32,07 S	35,45 CI	39,95 Ar
0,9	1,2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	1,5	1,8	2,1	2,5	3,0	-
Natrium	Magne- sium					,						Alumini- um	Silisium	Fosfor	Svovel	Klor	Argon
19 39,10	20 40,08	21 44,96	22 47,87	23 50,94	24 52,00	25 54,94	26 55,85	27 58,93	28 58,69	29 63,55	30 65,38	31 69,72	32 72,63	33 74,92	34 78,97	35 79,90	36 83,80
K	Ca	Sc	Ti	V	Cr	Mn	Fe	Co	Ni	Cu	Zn	Ga	Ge	As	Se	Br	Kr
0,8 Kalium	1,0 Kalsium	1,3 Scan-	1,5 Titan	1,6 Vana-	1,6 Krom	1,5 Mangan	1,8 Jern	1,9 Kobolt	1,9 Nikkel	1,9 Kobber	1,6 Sink	1,6 Gallium	1,8 Germa-	2,0 Arsen	2,4 Selen	2,8 Brom	- Krypton
37	38	dium 39	40	dium 41	42	43	44	45	46	47	48	49	nium 50	51	52	53	54
85,47	87,62	88,91	91,22	92,91	95,95	(98)	101,07	102,91	106,42	107,87	112,41	114,82	118,71	121,76	127,60	126,90	131,29
Rb 0,8	Sr 1,0	Y 1,2	Zr 1,4	Nb	Mo 1,8	Tc	Ru 2,2	Rh 2,2	Pd 2,2	Ag 1,9	Cd	In 1,7	Sn	Sb	Te 2,1	I 2,4	Xe
Rubidium	Stron-	Yttrium	Zirko-	Niob	Molyb-	Techne-	Ruthe-	Rhodium	Palla-	Sølv	Kad-	Indium	Tinn	Antimon	Tellur	Jod	Xenon
55	tium 56	57	nium 72	73	den 74	tium 75	nium 76	77	dium 78	79	mium 80	81	82	83	84	85	86
132,91 Cs	137,33 Ba	138,91 La	178,49 Hf	180,95 Ta	183,84 W	186,21 Re	190,23 Os	192,22 Ir	195,08 Pt	196,97 Au	200,59 出g	204,38 TI	207,2 Pb	208,98 Bi	(209) Po	(210) At	(222) Rn
0,7	0,9	1,1	1,3	1,5	1,7	1,9	2,2	2,2	2,2	2,4	1,9	1,8	1,8	1,9	2,0	2,3	-
Cesium	Barium	Lantan*	Hafnium	Tantal	Wolfram	Rhenium	Osmium	Iridium	Platina	Gull	Kvikk- sølv	Thallium	Bly	Vismut	Poloni- um	Astat	Radon
87 (223)	88 (226)	89 (227)	104 (267)	105 (268)	106 (271)	107 (270)	108 (269)	109 (278)	110 (281)	111 (280)	112 (285)	113 (286)	114 (289)	115 (289)	116 (293)	117 (294)	118 (294)
Fr	Ra	Ac	Rf	Db	Sg	Bh	Hs	Mť	Ds	Rg	Cn	Uut	FI	Ùup	Ĺv	Ùus	Ùuo
0,7 Francium	0,9 Radium	1,1 Actinium	- Ruther-	Dub-	- Sea-	- Bohrium	- Hassium	- Meit-	- Darm-	- Rønt-	- Coper-	- Unun-	- Flero-	- Unun-	- Liver-	- Unun-	- Unun-
		**	fordium	nium	borgium			nerium	stadtiu m	genium	nicium	trium	vium	pentium	morium	septium	oktium
		*	57	58	59	60	61	62	63	64	65	66	67	68	69	70	71
			138,91	140,12	140,91	144,24	(145)	150,36	151,96	157,25	158,93	162,50	164,93	167,26	168,93	173,05	174,97
			La	Ce	Pr 1,1	Nd 1,1	Pm 1,1	Sm	Eu 1,2	Gd	Tb	Dy	Ho 1,2	Er 1,2	Tm 1,3	Yb	Lu 1,3
			Lantan	Cerium	Praseo-	Neodym	Prome-	Sama-	Euro-	Gado-	Terbium	Dyspro-	Hol-	Erbium	Thulium	Ytter-	Lute-
		**	89	90	dym 91	92	thium 93	rium 94	pium 95	linium 96	97	sium 98	mium 99	100	101	bium 102	tium 103
			(227) AC	232,04 Th	231,04 Pa	238,03 U	(237) Np	(244) Pu	(243) Am	(247) Cm	(247) Bk	(251) Cf	(252) Es	(257) Fm	(258) Md	(259) No	(266) Lr
			1,1	1,3	1,4	1,4	1,4	1,3	1,1	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3	1,3
			Actinium	Thorium	Protacti- nium	Uran	Neptu- nium	Pluto- nium	Ame- ricium	Curium	Berke- lium	Califor- nium	Einstein- ium	Fer- mium	Mende- levium	Nobel- ium	Lawren- cium

Eksamen REA3012 Side 52 av 56

Kilder

- De fleste opplysningene er hentet fra CRC HANDBOOK OF CHEMISTRY and PHYSICS, 89.
 UTGAVE (2008–2009), ISBN 9781420066791
- Oppdateringer er gjort ut fra CRC HANDBOOK OF CHEMISTRY and PHYSICS, 96. UTGAVE (2015-2016): http://www.hbcpnetbase.com/ (sist besøkt 16.11.15)
- For ustabile radioaktive grunnstoffer ble periodesystemet til «Royal Society of Chemistry» brukt: http://www.rsc.org/periodic-table (sist besøkt 15.01.15)
- Gyldendals tabeller og formler i kjemi, Kjemi 1 og Kjemi 2, Gyldendal, ISBN: 978-82-05-39274-8
- Esterduft: http://en.wikipedia.org/wiki/Ester (sist besøkt 10.09.2013)
- Stabilitetskonstanter: http://bilbo.chm.uri.edu/CHM112/tables/Kftable.htm (sist besøkt 03.12.2013) og, http://www.cem.msu.edu/~cem333/EDTATable.html (sist besøkt 03.12.2013)
- Kvalitativ uorganisk analyse ved felling mikroanalyse er hentet fra *Kjemi 3KJ, Studiehefte* (Brandt mfl), Aschehough (2003), side 203

Eksamen REA3012 Side 53 av 56

(blank side)

Eksamen REA3012 Side 54 av 56

Kandidatnummer:		 	
Svarark nr 1 av totalt	på del 1:		

	1
Oppgåve 1/	Skriv <i>eitt</i> av svaralternativa A, B, C eller D her: /
Oppgave 1	Skriv <i>ett</i> av svaralternativene A, B, C eller D her:
a)	
b)	
c)	
d)	
e)	
f)	
g)	
h)	
i)	
j)	
k)	
l)	
m)	
n)	
0)	
p)	
q)	
r)	
s)	
t)	

Vedlegg 2 skal leverast kl. 11.00 saman med svaret på oppgåve 2. Vedlegg 2 skal leveres kl. 11.00 sammen med svaret på oppgave 2.

Eksamen REA3012 Side 55 av 56



TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGÅVA:

- Start med å lese oppgåveinstruksen godt.
- Hugs å føre opp kjeldene i svaret ditt dersom du bruker kjelder.
- Les gjennom det du har skrive, før du leverer.
- Bruk tida. Det er lurt å drikke og ete undervegs

Lykke til!

TIPS TIL DEG SOM AKKURAT HAR FÅTT EKSAMENSOPPGAVEN:

- Start med å lese oppgaveinstruksen godt.
- Husk å føre opp kildene i svaret ditt hvis du bruker kilder.
- Les gjennom det du har skrevet, før du leverer.
- Bruk tiden. Det er lurt å drikke og spise underveis.

Lykke til!